

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра бізнесу та управління персоналом

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Соціальне підприємництво

вибіркова

Освітньо-наукова програма:	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Спеціальність:	076 Підприємництво та торгівля
Галузь знань:	07 «Управління та адміністрування»
Рівень вищої освіти:	третій (освітньо-науковий)
Факультет:	економічний
Мова навчання:	українська
Розробники:	Гуменюк Мар'яна Мирославівна , доцент кафедри бізнесу та управління персоналом, к.е.н, доцент
Профайл викладача:	http://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-ekonomiky-pidpryemstva-ta-up
Контактний тел.:	+38 0372 509-464
E-mail:	m.humeniuk@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle:	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=7365 .
Консультації:	консультації – згідно з графіком

1. Анотація навчальної дисципліни

Навчальну дисципліну «Соціальне підприємництво» віднесено до групи вибіркової дисципліни циклу професійної підготовки ОР «Доктор філософії» за освітньою програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля». Вивчення дисципліни дає можливість узагальнити та систематизувати знання здобувачів щодо принципів та форм організації соціальної підприємницької діяльності, залучення фінансових ресурсів для її фінансування, допоможе розвинути аналітичні здібності, навички започаткування та розвитку соціальних підприємницьких ініціатив, набуття умінь планування та реалізації соціальних підприємницьких проектів, вміння приймати рішення в умовах постійних змін середовища ведення соціального бізнесу. Аспіранти мають можливість застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях, що сприятиме їх успішній професійній діяльності.

2. Мета навчальної дисципліни:

Метою вивчення дисципліни є формування у аспірантів системи знань теорії та практики соціального підприємництва з позиції сучасних стандартів, кращої світової практики та підходів ведення підприємницької діяльності в умовах інтеграції концепції сталого розвитку і набуття ними відповідних професійних компетенцій та умінь щодо планування, організації та управління процесами підприємництва з метою вирішення або пом'якшення соціальних проблем суспільства на умовах самоокупності, інноваційності та стійкості. Зміст дисципліни «Соціальне підприємництво» побудований на основі синтезу наукових надбань світової економічної думки з узагальненнями новітньої господарської практики різних країн, а також процесів, що характеризують становлення системи соціального підприємництва в Україні. До переваг, які надає вивчення дисципліни «Соціальне підприємництво», слід віднести поглиблення знань та спеціалізацію вмінь щодо використання підприємницьких підходів у діяльності соціальної сфери.

Результатом оволодіння цим курсом є підготовка здобувачів до практичної роботи у сфері соціального підприємництва та планування, створення й ведення власного соціального підприємства.

3. Пререквізити

Дисципліна «Соціальне підприємництво» є вибірковою дисципліною циклу дисциплін загальної підготовки та викладається здобувачам 1 року навчання в 2 семестрі загальним обсягом 90 годин (3 кредити).

Вивчення даної навчальної дисципліни здобувачі розпочинають, прослухавши такі навчальні дисципліни, як: «Проектний менеджмент», «Економічна діагностика та аналіз підприємницької діяльності», «Актуальні проблеми розвитку підприємництва». Разом з цією дисципліною доцільно вивчати дисципліни вибіркового компоненту ОПП циклу професійної підготовки – «Інновації та стартапи у підприємстві та торгівлі», «Антикризове управління та економічна безпека підприємницької діяльності», «Сталий розвиток підприємництва та соціальна відповідальність бізнесу».

Постреквізити. Отримані знання з дисципліни «Соціальне підприємництво» можуть бути використані у процесі написання дисертаційної роботи, що сприяє набуттю передбачених ОНП компетентностей та результатів навчання.

4. Результати навчання

Загальні та фахові компетентності

ЗК03. Здатність працювати автономно.

ЗК 04 Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК05. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

СК02. Здатність продукувати, обґрунтовувати нові ідеї, гіпотези і моделі та приймати науково обґрунтовані рішення у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

СК04. Здатність усно та/або письмово презентувати, обговорювати, апробувати результати досліджень, розробок, проектів українською та іноземною мовами. СК05.

Здатність до критичного переосмислення і розвитку сучасних теорій, методологій, об'єктів досліджень й практик, із застосуванням системного підходу до врахування неекономічних аспектів з різних галузей знань, у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

Компетентності визначені освітньою програмою

СКО9*. Здатність розвивати інноваційні соціальні навички, ефективно поєднувати наукові здобутки та педагогічну майстерність, використовувати сучасні технології і методи навчання у викладанні економічних дисциплін.

СКО10*. Здатність до професійної комунікації, ведення дискусії, переконливого та аргументованого відстоювання власної думки з повагою до індивідуального та культурного різноманіття й системи цінностей в умовах міжособистісної та міжкультурної взаємодії.

Програмні результати навчання:

РН01. Мати передові концептуальні, методологічні знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності та/або на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, які є достатніми для проведення наукових, прикладних досліджень на рівні актуальних світових досягнень, отримання нових знань та/або здійснення інноваційної професійної діяльності.

РН06. Приймати ефективні, етичні та соціально відповідальні рішення, забезпечувати лідерство, автономність та міжособистісну взаємодію у їх реалізації в професійній діяльності.

РН07. Аналізувати та оцінювати стан, тенденції розвитку підприємництва, торгівлі, біржової діяльності, застосовувати сучасні методології, методи та інструменти для вирішення актуальних проблем у професійній практиці. РН08. Формулювати та перевіряти гіпотези, використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, актуальні літературні та інформаційні джерела, результати теоретичного аналізу, моделювання, експериментальних досліджень.

РН10. Ініціювати, розробляти, реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявні та/або отримати нові цілісні знання, розв'язувати проблеми підприємництва, торгівлі та біржової діяльності з урахуванням етичних, соціальних, економічних, екологічних і правових аспектів.

РН11. Вільно презентувати, обговорювати державною та іноземними мовами результати досліджень, наукові та/або прикладні проблеми підприємництва, торгівлі, біржової діяльності, оприлюднювати їх у наукових публікаціях провідних міжнародних видань або впроваджувати у практичну діяльність.

РН13*. Ініціювати, адаптувати і вдосконалювати бізнес-процеси у сфері підприємництва, торгівлі, біржової діяльності на основі врахування сучасних теоретичних концепцій, досвіду економічно розвинених країн, потреб сталого розвитку та євроінтеграційних процесів.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	2	3	90	10	-	20	-	60	-	залік

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	усього	у тому числі				
лекц		прак	лаб.	інд.	с.р.	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні та правові основи соціального підприємництва					
Тема 1. Поняття соціального підприємництва, основні підходи до його визначення	12	1	2	-	-	9
Тема 2. Історія розвитку соціального підприємництва	10	1	2	-	-	7
Тема 3. Міжнародний та український досвід соціального підприємництва	12	1	4	-	-	7
Тема 4. Законодавчі аспекти соціального підприємництва	11	1	2	-	-	8
Разом за ЗМ1	45	4	10	-	-	31
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Соціальне підприємство – від ідеї до сталого розвитку					
Тема 5. Бізнес-моделювання в соціальному підприємстві	12	2	4	-	-	6
Тема 6. Інвестиції в соціальний бізнес	10	1	2	-	-	7
Тема 7. Фінансовий менеджмент для соціального підприємства	12	2	2	-	-	8
Тема 8. Моніторинг та оцінка ефективності соціальних проектів та результатів діяльності соціального бізнесу	11	1	2	-	-	8
Разом за ЗМ 2	45	6	10	-	-	29
Усього годин	90	10	20	-	-	60

5.3. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота здобувачів з дисципліни «Соціальне підприємство» спрямована на узагальнення, засвоєння і закріплення знань та включає такі види робіт як опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд питань, які виносились на самостійне вивчення, вирішення практичних ситуацій, підготовку та презентацію індивідуальних навчально-дослідних завдань до відповідних тем дисципліни, підготовку тез доповідей на науково-практичні конференції та інших матеріалів наукового характеру.

Назва теми	Год.
	Денна ф.н.
Тема 1. Поняття соціального підприємництва, основні підходи до його визначення 1.1. Соціальні інновації та підприємницька діяльність. 1.2. Принципи соціального підприємництва. 1.3. Відмінності між соціальним та комерційним підприємництвом, урядовими ініціативами, громадською діяльністю (благодійністю, волонтерством). 1.4. Відмінності між соціальним підприємництвом та соціальною відповідальністю бізнесу.	9
Тема 2. Історія розвитку соціального підприємництва 2.1. Історичні попередники соціального підприємництва. 2.2. Зародження соціального підприємництва у Великій Британії. 2.3. Етапи розвитку соціального підприємництва в Україні.	7
Тема 3. Міжнародний та український досвід соціального підприємництва 3.1. Досвід соціального підприємництва в європейських країнах. 3.2. Підприємницькі соціальні ініціативи в США. 3.3. Глобальні виклики активізації розвитку соціального підприємництва в світі. 3.4. Кращі практики соціального підприємництва в Україні.	7

Тема 4. Законодавчі аспекти соціального підприємництва 4.1. Правові форми соціального підприємництва. 4.2. Режими оподаткування соціальних підприємств. 4.3. Особливості ведення звітності соціальних підприємств різних організаційно-правових форм.	8
Тема 5. Бізнес-моделювання в соціальному підприємстві 5.1. Концепції створення соціальних підприємств. 5.2. Поняття соціальної цінності у соціальному підприємстві. 5.3. Алгоритм дій соціального підприємця.	6
Тема 6. Інвестиції в соціальний бізнес 6.1. Типи інвесторів для соціального підприємництва. 6.2. Роль фандрейзингу для залучення коштів у соціальний бізнес.	7
Тема 7. Фінансовий менеджмент для соціального підприємства 7.1. Види видатків соціального підприємства. 7.2. Джерела фінансування соціальних підприємств.	8
Тема 8. Моніторинг та оцінка ефективності соціальних проектів та результатів діяльності соціального бізнесу 8.1. Способи вимірювання соціального впливу підприємства. 8.2. Складники соціального аудиту соціального підприємства.	8
Разом	60

6. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

Викладання дисципліни передбачає поєднання основних традиційних та інтерактивних методів аудиторного навчання з елементами електронного навчання та консультування, що передбачає використання сучасних інформаційних технологій, платформ та забезпечує засвоєння програмних результатів навчання

Методи навчання

МН1 – словесні методи (лекція, дискусія, бесіда, консультація тощо)

МН2 – практичні методи

МН3 – бізнес-кейси (індивідуальні або командні)

МН4 – наочні методи (презентації результатів виконаних завдань, ілюстрації, відеоматеріали, тощо)

МН5 – робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами

МН6 – комп'ютерні засоби навчання (онлайн курси – ресурси, web-конференції, вебіари тощо)

МН7 – самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни

МН8 – підготовка тез/доповіді на конференцію.

МН9 – тренінги, коучі, майстер-класи від запрошених стейкхолдерів.

МН10 – реферативні та пошукові дослідження.

В процесі вивчення дисципліни «Соціальне підприємництво» обумовлене визнання результатів неформальної освіти. Згідно «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти)» у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича «загальний обсяг освітніх компонент ОП, що зараховуються здобувачу освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25% відповідної ОП. Здобувач не може бути звільненим від атестації за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання».

Перелік актуальних онлайн курсів, як результату неформальної освіти, доводиться до відома здобувачів викладачем дисципліни на першому занятті та розміщується в системі Moodle.

7. Контроль та оцінювання результатів навчальних досягнень здобувачів з навчальної дисципліни

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль знань здобувача. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та інших видів занять, самостійної роботи і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретної роботи. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі.

Загальна кількість балів, яку здобувач може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (заліку).

Кількість балів за кожний навчальний елемент виводиться із суми поточних видів контролю. Кількість балів за змістовний модуль дорівнює сумі балів, отриманих за навчальні елементи даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 змістовий модуль – 30; за 2 змістовий модуль – 30 балів.

Підсумкова оцінка за навчальну дисципліну, з якої складається залік, виводиться із суми балів поточного контролю за модулями (до 60 балів) та модуля-контролю (заліку) – до 40 балів. Якщо здобувач за власною ініціативою, бажанням, крім обов'язкових видів контролю (60 балів), виконує додаткові види робіт (реферати, ІНДЗ, тези доповіді, статей, виконання кейсу тощо) при цьому набравши додатково не менше 30 балів, може отримати оцінку за залік автоматично.

Засоби оцінювання та демонстрування результатів навчання:

МО1 – контрольні роботи (тематичні, модульні).

МО2 – тести, опитування, самостійні роботи за індивідуальними завданнями

МО3 – захист бізнес-кейсів, результатів досліджень

МО4 – аналітичні звіти, реферати, тези доповідей, статті

МО5 – презентації результатів виконання завдань

МО8 – підсумковий контроль – залік

МО11 – інші види індивідуальних та групових завдань

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Всі види завдань здобувачі виконують самостійно. Усі письмові роботи (реферати, есе, тези доповідей, статті тощо) перевіряються на наявність плагіату і повинні мати коректні текстові посилання на використані джерела. Списування під час контрольних робіт та заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. Форми навчання затверджуються графіком освітнього процесу університету. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, участь у програмах міжнародної мобільності, переведення на індивідуальний графік) навчання може відбуватись в он-лайн або змішаній формі за погодженням із керівником курсу.

Поточний контроль здійснюється у формі усних відповідей, доповідей та рефератів, розв'язуванні практичних ситуацій а також написанні самостійних та контрольних робіт.

Підсумковий контроль знань здійснюється у формі заліку. Завданням заліку є перевірка рівня засвоєння здобувачем програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими темами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни.

Критерієм успішного проходження здобувачем підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний поріг рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в мінімальну позитивну оцінку використуваної числової (рейтингової) шкали.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка(бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A(90-100)	відмінно
Добре	B(80-89)	дуже добре
	C(70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E(50-59)	достатньо
Незадовільно	FX(35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F(1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Здобувач, який не отримав позитивні оцінки за підсумками роботи над кожним модулем, вважається не атестованим та не допускається до складання заліку. Допущеним до складання заліку здобувач може бути лише у разі відпрацювання всього матеріалу, передбаченого навчальним планом у повному обсязі, або тієї частини навчального матеріалу, за який отримано незадовільну оцінку, або за яким він не атестований.

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Вид підсумкового контролю: залік

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)										Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Денна форма навчання											
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2						
T1	T2	T3	T4	МКР	T5	T6	T7	T8	МКР	40	100
5	5	5	5	10	5	5	5	5	10		

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів; МКР – модульна контрольна робота

8. Рекомендована література

8.1. Основна

1. Кокоть В., Регельок С., Бочарнікова А. Розвиток соціального підприємництва в Україні. Біла книга. К., 2020. 98 с.
2. Про соціальне підприємництво - просто! : посібник підприємця /Аліна В. Бочарнікова; Кер. проекту Олександра Сметаненко; Іл. Орнелла Остапенко; ред. Марія Семенченко. Київ : СТ-Друк, 2020. 67 с.
3. Свинчук А. А., Корнецький А. О., Гончарова М. А., Назарук В.Я., Гусак Н. Є., Туманова А. А. Соціальне підприємництво: від ідеї до суспільних змін: посібник К: ТОВ «Підприємство «ВІ ЕН ЕЙ». 2017. 188 с.
4. Смаль В., Кокоть В. Що слід знати про соціальне підприємництво. Київ: Федерація канадських муніципалітетів; Проект міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст», 2017. 58 с.
5. Соціальне підприємництво: опорний конспект / укл. Овсянюк-Бердадіна О. Ф. Тернопіль: Вектор, 2021. 74 с.
6. Соціальне підприємництво: посібник для викладачів курсу / за наук. редакцією к.е.н. А. О. Корнецького. К. : Фамільна друкарня Huss, 2019. 160 с.
7. Соціальне підприємництво. Бізнес-модель. Реєстрація. Оподаткування. / Долуда Л., Назарук В., Кірсанова Ю. Київ, ТОВ «Агентство «Україна», 2017. 92 с.

8.2. Додаткова

8. Біла І. С., Шевченко О. О. Соціальне підприємництво – сучасний тренд економічного розвитку. *Наукові записки НаУКМА. Економічні науки*. 2021. Том 6. Випуск 1. С. 28-33.
9. Васильєва О. О., Трохимець О. І., Соколов А. В. Соціальне підприємництво як інноваційний інструмент розвитку людського потенціалу. *Інфраструктура ринку*. 2022. №66. С. 153-161. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastruct66-28>.
10. Горин В. П., Булавинець В. М. Соціальне підприємництво як інструмент диверсифікації фінансування соціальної політики. *Агросвіт*. 2021. №15. С. 29-35.
11. Загребельна І. Л., Світлична А. В., Розвиток соціального підприємництва в Україні. *Вісник ЧНУ ім. Б. Хмельницького. Серія «Економічні науки»*. 2020. №1. С. 54-61. DOI: 10.31651/2076-5843-2020-1-54-61.
12. Звіт Європейської комісії «Соціальні підприємства та їхні екосистеми в Європі». URL: <https://www.euricse.eu/social-enterprises-andtheir-ecosystems-in-europe-mapping-study/>.
13. Ільченко В.М. Вплив краундфандингу на ефективний розвиток соціального підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2022. № 64. С. 36-41.
14. Ільченко В.М., Пістунова В.О. Можливості фінансування соціального підприємництва в Україні. *Підприємництво та інновації*. 2022. №26. С. 47-51.
15. Комісаренко А.О. Соціальне підприємництво як інструмент соціальної політики. *Право та державне управління*. 2022. № 1. С. 151-155.
16. Лункіна Т.І., Іваненко Г.Ю. Особливості розвитку соціального підприємництва: закордонний досвід. *Електронне наукове фахове видання з економічних наук «ModernEconomics»*. 2019. № 15 С. 142-147. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/issue/15-2019/lunkyna.pdf>.
17. Мозговая Н.А. Соціально-правові проблеми розвитку соціального підприємництва в Україні. *Правничий часопис Донецького національного університету імені Василя Стуса*. 2022. № 2. С. 19-26.
18. Навчальний посібник з соціального підприємництва. Українська соціальна академія, 2021. 163 с. URL: https://siplatform-live.s3.eu-central-1.amazonaws.com/files/posibnyk_usa.pdf.
19. Новик І. Соціальне підприємництво: стан та перспективи. *Економіка та суспільство*. 2022. № 43. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-45-6>.
20. Педько А.Б. Основи підприємництва і бізнес-культури: навч. пос. /А.Б. Педько.К.:«Центр навчальної літератури», 2019.168 с.
21. Переверзева А., Волков В. Дослідження моделі соціального підприємництва як інноваційної форми бізнесу. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2020. № 1-2 (274-275). С. 28-40.
22. Редько К., Ткаченко І. Розвиток соціального підприємництва в Україні. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2023. № 1 (81). С. 93-99.
23. Соціальне підприємництво в Україні: економіко-правовий аналіз. Звіт за проектом Eu4Youth - розкриття потенціалу молодих соціальних підприємців в Молдові та Україні. 2020. 37 с. URL: https://euneighbourseast.eu/wp-content/uploads/2021/07/legal-report-in-ukraine_ukrainian_1.pdf.
24. Хоманська М., Яремко І. Соціальне підприємництво як актуальний напрямок розвитку економіки та суспільства України. *Наукові перспективи*. 2023. № 5 (35). URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/4897/4924>.
25. Шапошников, К. С., Покатаєва, О. В., Дука, А. П. Державне регулювання розвитку соціального підприємництва в національній економіці: актуальні проблеми сьогодення. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2022. №3. URL: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2022-3-03-09>.
26. Швець Г.О. Соціальне підприємництво: теоретичні та практичні аспекти.

Економіка і організація управління. 2020. № 3 (39). С. 243-251.

27. Шоля Р. І. Соціальне підприємництво в Україні як тренд економічного розвитку. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2019. Вип. 26. Ч. 2. С. 121–125.

28. Cheng M. Social Investment Toolkit: A Social Entrepreneur's Guide To Raising Finance. Create Space Independent Publishing Platform. 2018. 248 p.

29. Del Gesso, C. (2020). An entrepreneurial identity for social Enterprise across the institutional approaches: From mission to accountability toward sustainable societal development. *International Journal of Business and Management*. Vol. 15 (1), PP. 16-35.

30. Douglas, E., Prentice, C. (2019). Innovation and profit motivations for social entrepreneurship: A fuzzy-set analysis. *Journal of Business Research*. Vo. 99, pp. 69-79.

31. Dupain, W., Pilia, O., Wunsch, M., Hoffmann, P., Scharpe, K., Mair, J., Raith, M., & Bosma, N. (2021). The state of social enterprise in Europe – European social enterprise monitor 2020-2021. URL: <https://knowledgecentre.euclidnetwork.eu/download/european-social-enterprise-monitor-report-2020-2021/>.

32. EU, European Union. (2021). A policy brief from the policy learning platform on SME competitiveness. URL: https://www.interregeurope.eu/fileadmin/user_upload/plp_uploads/policy_briefs/The_social_economy_and_support_to_social_enterprises_in_the_European_Union_Policy_brief.pdf

32. Gupta, P., Chauhan, S., J. Paul & Jaiswal, P. Social entrepreneurship research: A review and future research agenda. *Journal of Business Research*. 2020. Vol. 113, pp. 209–229. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0148296320301983>.

33. Gutterman, A. Social Entrepreneurship (August 17, 2022). Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=4192876> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4192876>

34. Halberstadt, T. Niemand, S. Kraus, G. Rexhepi, P. Jones, N. Kailer (2021). Social entrepreneurship orientation: Drivers of success for start-ups and established industrial firms. *Industrial Marketing Management*. Vol. 94, pp. 137-149.

35. Rawhouser, N., Cummings, M., Newbert, S. (2019). Social impact measurement: Current approaches and future directions for social entrepreneurship research. *Entrepreneurship Theory and Practice*. Vol. 43 (1), pp. 82-115.

36. Saebi, T., Foss, N., Linder, S. Social Entrepreneurship Research: Past Achievements and Future Promises. *Journal of Management*. 2019. Vol. 45. № 1. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/0149206318793196>.

37. Schön, G. (2022). The Future of Social Entrepreneurship Support. *Social Innovations*. Vo. 11. URL: <https://socialinnovationsjournal.com/index.php/sij/article/view/2015/1760>

38. The Institute for Social Entrepreneurs. Evolution of the social enterprise industry: A chronology of key events. URL: <http://socialent.org/documents/EVOLUTIONOFTHESOCIALENTERPRISEINDUSTRY--ACHRONOLOGYOFKEYEVENTS.pdf>

9. Інформаційні ресурси

1. ARCher - інституційний репозитарій відкритого доступу представників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/>

2. База українського законодавства в Інтернет. URL: <http://www.lawukraine.com>.

3. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

4. Соціальне підприємництво: історія, тенденції, можливості / Skills Academy. URL: <http://skillsacademy.com.ua/courses/42>

5. Соціальне підприємництво / Prometheus. URL: https://edx.prometheus.org.ua/courses/course-v1:WNISEF+SE101+2017_T4/about.

6. Стати соціальним підприємцем / Skills Academy. URL: <http://skillsacademy.com.ua/courses/view/43>

7. Соціальне підприємництво: дизайн-мислення та невизначеність / ВУМ Online.
URL: <https://vumonline.ua/course/social-entrepreneurship>.
8. Соціальне підприємництво / Дія. Бізнес. URL: <https://business.dii.gov.ua/en/social-entrepreneurship>
9. Соціальне підприємництво в Україні. URL: <https://socialbusiness.in.ua/>.
10. Практичний аналіз розвитку соціального підприємництва / ОБСЄ.
URL: <https://www.osce.org/files/f/documents/a/9/426392.pdf>.
11. Social enterprise in Europe: recent trends and developments.
URL: https://base.socioeco.org/docs/wp_08_01_se_web.pdf.
12. Social entrepreneurship & Social enterprises / OECD.
URL: <https://www.oecd.org/cfe/leed/social-economy/social-entrepreneurship.htm>
13. Western NIS Enterprise Fund. URL: <https://wnisef.org/uk/media/impact-investing-uk/>.
14. What Is Social Entrepreneurship? A Guide / Coursera.
URL: <https://www.coursera.org/articles/social-entrepreneurship>